

ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

Το πράσινο φουστάνι

του Δημήτριου Καλαποθάκη από την ΕΘΑΛ

Σκηνοθεσία: Μηνάς Τίγκιλης. **Σκηνικά/Κοστούμια:** Κλάρα Ζαχαράκι-Γεωργίου. **Μουσική:** Νίκος Βήχας. **Χορογραφία/Κίνηση:** Λάμπρος Λάμπρου. **Φωτισμοί:** Γιώργος Λαζόγλου. **Παίζουν:** Έλενα Χριστοφή, Αντώνης Λαπιθιώτης, Μιχάλης Μακρής, Ζωή Κυπριανού, Κατερίνα Καζαντζή, Θάνος Πεττεμερίδης, Κώστας Καζάκας.

ΕΧΩ ΤΗΝ εντύπωση ότι το ελληνικό κωμειδύλλιο είναι πιο δύσκολο είδος απ' ό,τι νόμισε ο σκηνοθέτης της φετινής καλοκαιρινής παραγωγής της ΕΘΑΛ, ο Μηνάς Τίγκιλης. Πολλά είναι τα θετικά επίθετα με τα οποία δίκαια μπορεί να χαρακτηριστεί η λεμεσιανή παράσταση του έργου του Δημήτριου Καλαποθάκη, όπως ελαφριά, εύπεπτη, ευχάριστη, διασκεδαστική. Όμως το είδος του κωμειδυλλίου πετυχαίνει σε σύγχρονη σκηνική αναβίωση υπό την εξής απαραίτητη (νομίζω) προϋπόθεση. Η εποχή στην οποία γράφτηκε και την οποία αναπαριστάνει, όπως και η κύρια έκφραση αυτής της εποχής, η γλώσσα του έργου, πρέπει να φωτίζονται από μια γλυκιά συμπάθεια των συντελεστών, η οποία θα μεταδίδεται και προς τους θεατές. Η (αν οι στόχοι του σκηνοθέτη είναι άλλοι) μια παράσταση κωμειδυλλίου μπορεί να αποτελέσει πράξη παρωδιακή προς το ίδιο το είδος ή την εποχή του ή τη γλώσσα του. Η ακόμα οι σκηνοθετικές επεμβάσεις στο ύφος του κωμειδυλλίου μπορούν να αποτελέσουν ένα στιλιστικό διάλογο με το έργο. Με λίγα λόγια, η προϋπόθεση μιας (μη χρησιμοποιήσω ούτε τη λέξη «σωστής» ούτε «πετυχημένης») με αξιώσεις παράστασης κωμειδυλλίου είναι να μην ανεβάζει ως οποιαδήποτε σύγχρονη κωμωδία καταστάσεων, να μην παραγνωρίζεται η ανάγκη να λάβει ο σκηνοθέτης και όλοι οι συνεργάτες του θέση απέναντι στους παράγοντες γλώσσα, εποχή, στιλιστική ιδιομορφία. Πιστεύω ότι αυτή η προϋπόθεση δεν τηρήθηκε στην περίπτωση του «Πράσινου φουστανιού». Αν όμως η δημιουργική ομάδα της παράστασης χαμηλώνει το βαθμό δυσκολίας εξ αρχής και συνειδητά, αν ο στόχος των ομαδικών προσπαθειών είναι να χαρακτηριστεί το δημιούργημά τους ευχάριστο και διασκεδαστικό και να μην πέφτει βαρύ για κανένα, μα κανένα θεατή, τότε ο στόχος αυτός έχει επιτευχθεί.

Το σημείωμα γράφεται προς το τέλος της μακράς για τα κυπριακά καλοκαιρινά δεδομένα ζωής της παράστασης. «Το πράσινο φουστάνι» φορέθηκε για πρώτη φορά αρχές Ιουλίου και από τότε θεάθηκε σε πολλά σημεία της Κύπρου, πόλεις, χωριά, φεστιβάλ και κέντρα νεοσυλλέκτων. Πέτυχα την παραγωγή σε μια από τις άνετες και χαλαρές εμφανίσεις της, κάπου στη μέση της δίμηνης της περιόδου. Η δουλειά της ΕΘΑΛ άρσε στον κόσμο, οι ηθοποιοί έπαιζαν με πολύ επικοινωνιακή διάθεση και μεγάλη ευκολία τα μικρά κομμάτια κειμένου που χωρούσαν μεταξύ των play back μουσικών νούμερων. Όλη η παραγωγή φορούσε στολή εκστρατείας, ήταν φτιαγμένη για πολλές και νοήμονες μετακινήσεις, κανείς από τους υπο-

γράφοντες τη δουλειά δεν είχε σπαταλήσει περισσότερες δυνάμεις ή επενδύσει περισσότερες φιλοδοξίες απ' ό,τι χρειαζόταν. Έχω απορία. Τι σημαίνει «χρεάζεται»; Σε ποιον; Στους θεατές που ζουν άλλη μια ευχάριστη αλλά ασήμαντη θεατρική εμπειρία; Στους ηθοποιούς που πέρασαν από το έργο χωρίς κόπο, αλλά ούτε και όφελος για τον εαυτό τους;

Πιστεύω πως με το ίδιο κείμενο και με τους ίδιους συντελεστές, η παραγωγή μπορούσε να πιάσει πολύ ψηλότερο επίπεδο. Μπορεί το έργο του Δημήτριου Καλαποθάκη να μην έχει την πολύχρωμη ευθυμία της «Τύχης της Μαρούλας» ή τη χάρη του «Αγαπητικού της βοσκοπούλας», έχει όμως το ωραίο σατιρικό πορτρέτο του δασκαλού Ανανία με ολόκληρο σύστημα ιδεών για την εκπαίδευση, την ευπρέπεια και τη νεολαία, έχει τον καπετάν Κλάρα, καυχισιάρη ψευδοπαλικαρά, φιγούρα με βαθιές ρίζες στην ιστορία του θεάτρου, έχει το στενόμυαλο κύριο Μαρουλίδη με την αντιπάθειά του για τις σπουδές και τα διπλώματα. Έτσι και ο σκηνοθέτης είχε στη διανομή τους τόσο ταιριαστούς για τους πιο πάνω ρόλους Αντώνη Λαπιθιώτη, Κώστα Καζάκα, Θάνο Πεττεμερίδη, και το μόνο που έλειπε σε όλους τους ήταν περισσότερη προσωπική φιλοδοξία και κόπος, όχι μόνο στο ψάξιμο στις πρόβες αλλά και στη σκηνή. Είναι παράξενο να βλέπεις ηθοποιούς που μπορούν πολλά, να παίζουν «λιγάκι». Ίσως μόνο ο Καζάκας και με το «λιγάκι» φτάνει σε κάποιο ικανοποιητικό αποτέλεσμα. Η Έλενα Χριστοφή και η Κατερίνα Καζαντζή θα μπορούσαν (και βέβαια θα μπορούσαν, τις έχουμε δει να το κάνουν) να είναι πιο χαριτωμένες, η μια στην αφέλειά της και η άλλη στη τσαμπινιά της.

Η Ζωή Κυπριανού δυστυχώς εδώ και χρόνια στη σκηνή και στην τηλεόραση έχει στερεώσει μια «γενικού χαρακτήρα» κωμική манιέρα που στις σκηνές της εμφάνισης της υπηρέτριας του Μαρουλίδη, Βασιλικής, ερχόταν σε δυσαρμονία με την αθωότητα του είδους και το απλούδι του ρόλου. Ο Μιχάλης Μακρής (πρώτη εμφάνιση στην κυπριακή σκηνή;) κρατήθηκε ουδέτερος μεταξύ της σατιρικής πλευράς του ρόλου του (ξεσηκώνει φοιτητική επανάσταση ενάντια στα λατινικά στην Ανώτερη Εκπαίδευση - παρωδία στις γλωσσομαχίες της εποχής;) και της κωμικο-ρομαντικής.

Είναι βέβαιο, ότι και η σκηνογράφος Κλάρα Ζαχαράκι θα μπορούσε να προσφέρει στην παράσταση περισσότερα από το όμορφο καρτ-ποστάλ της εποχής ως φόντο, και ο χορογράφος Λάμπρος Λάμπρου να ανθίσει με πιο εκφραστική κίνηση τα μουσικά κομμάτια του Νίκου Βήχα, αν το σύνθημα της παράστασης δεν ήταν «το ελάχιστο, ίσα ίσα όσο χρειάζεται».